

ការទាញយកប្រយោជន៍ឱ្យបានប្រសើរមុតពីធនធានមនុស្សប្រទេសកម្ពុជា

លោក ច័ន្ទ សុផល ធ្វើការសង្ខេបពីបទបង្ហាញរូបភាពនៃសន្និសីទចក្ខុវិស័យឆ្នាំ២០០៨ និងប្រមើលមើលពីការរីកចម្រើននៃជំនាញ ផ្គត់ផ្គង់ទៅនឹងតំរូវការទីផ្សារ

ប្រធានបទវគ្គទីបីនៃសន្និសីទចក្ខុវិស័យ គឺធនធានមនុស្សប្រទេសកម្ពុជា ។ ផ្នែកនេះដឹកនាំ និងសំរាប់សំរួលដោយ លោកជំទាវបណ្ឌិត អ៊ឹង កន្តាធាវី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកិច្ចការនារី ។ ឯកឧត្តម ពេជ សោភ័ន រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងការងារនិងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ បានធ្វើបទបង្ហាញពី "ការឆ្លើយតបនឹងតំរូវការទីផ្សារពលកម្មដែលប្រែប្រួលចុះឡើង" ។ បន្ទាប់មក លោកបណ្ឌិត ជា សាន ច័ន្ទ លោកសិក្សាវិទ្យាវិទ្យាល័យបណ្ឌិតសាស្ត្រ ធ្វើការបកស្រាយពី "ការអប់រំមានគុណភាពខ្ពស់ និងអនាគតប្រទេសកម្ពុជា" ។ លោកស្រី Sandra D'Amico នាយកគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុន H.R. Inc. បានធ្វើបទបង្ហាញពី "តើវិស័យឯកជនត្រូវការអ្វីខ្លះ" ។ នៅចុងបញ្ចប់វគ្គនេះ លោក ច័ន្ទ សុផល អ្នកគ្រប់គ្រងស្រាវជ្រាវជាន់ខ្ពស់ វបសអ-CDRI បានធ្វើបទបង្ហាញពី "បញ្ហាប្រឈមខាងគោលនយោបាយទីផ្សារពលកម្ម" ។ សេចក្តីសង្ខេបខាងក្រោមនេះបង្ហាញពីចំណុចនានាដែលបានលើកមកពិភាក្សា ។

សារសំខាន់ៗ

ប្រទេសកម្ពុជា ប្រឈមនឹងបញ្ហាធំៗជាច្រើនទាក់ទងនឹងការអភិវឌ្ឍមូលធនមនុស្ស និងកំលាំងពលកម្មមានជំនាញ ។ បញ្ហាមានជាអាទិ៍ ផលិតភាពទាប និងយុវជនអត់ការងារធ្វើដ៏ច្រើនរួមទាំងក្នុងចំណោមនិស្សិតបញ្ចប់ឧត្តមសិក្សាទៀតផង ។ ប្រជាពលរដ្ឋភាគច្រើនរស់នៅជនបទដាច់ស្រយាល និងក្រីក្រ ហើយពលករនៅជនបទភាគច្រើនត្រូវការតែជំនាញមូលដ្ឋានប៉ុណ្ណោះ ប៉ុន្តែនៅតាមទីក្រុងមានតំរូវការជំនាញខ្ពស់ជាងនេះមួយចំនួនតូច ។ វាក្តិនជាច្រើនបានសង្កត់ធ្ងន់ពីតំរូវការឈានទៅកាន់សេដ្ឋកិច្ចផ្នែកលើជំនាញ ជាជាងសេដ្ឋកិច្ចផ្នែកលើធនធាន ។

ការផ្តល់ជំនាញទៅនឹងតំរូវការ មានការជឿនលឿនខ្លះៗហើយ ជាពិសេសតាមរយៈការកសាងក្របខ័ណ្ឌអប់រំ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈនិងបច្ចេកទេសជាតិ (Technical and Vocational Education and Training: TVET) និងការអនុម័តប្រើប្រាស់វិស័យជំនាញផ្នែកលើសមត្ថភាព ។ ការផ្តល់ការងារដែលធ្វើឡើងតាមរយៈមជ្ឈមណ្ឌលការងារ និងទីភ្នាក់ងារជាតិកម្មការងារអោយធ្វើ ក៏ជាផ្នែកមួយនៃវិធីសាស្ត្រនេះដែរ ។ ប៉ុន្តែការបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈដែលផ្តល់ដោយរដ្ឋ វិស័យឯកជន និងនិយោជកនៅមានកំរិត ហើយក៏មិនសូវស្របតាមតំរូវការរបស់និយោជកទេ ។

* លោក ច័ន្ទ សុផល គឺជាអ្នកគ្រប់គ្រងស្រាវជ្រាវជាន់ខ្ពស់ផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច ពាណិជ្ជកម្ម និងសហប្រតិបត្តិអន្តរជាតិ នៃវិទ្យាស្ថាន CDRI

តួយ៉ាងជាក់ស្តែង សិស្សភាគច្រើនរៀនវិទ្យាសាស្ត្រសង្គម មិនមែនរៀនបច្ចេកវិទ្យា វិស្វកម្មទេ ។

ចំនួនអ្នកផ្គត់ផ្គង់សេវាអប់រំកំរិតឧត្តមសិក្សា បានកើនឡើងច្រើនណាស់ ប៉ុន្តែគុណភាពអប់រំនៅតែជាបញ្ហាគួរឱ្យយកចិត្តទុកដាក់ ។ ជំហានសំខាន់ៗមានដូចជា ការកំណត់កំរិតសិក្សាត្រូវមានដើម្បីបានចូលរៀន ការបង្កើតទីភ្នាក់ងារផ្តល់ការទទួលស្គាល់ និងការដាក់អនុវត្តឆ្នាំទីមួយស្តង់ដារនៅឧត្តមសិក្សាដើម្បីផ្តល់ជំនាញមូលដ្ឋាន ។ និស្សិតភាគច្រើនដែលបញ្ចប់ឧត្តមសិក្សានៅតែគ្មានជំនាញគ្រប់គ្រាន់វិសមស្របទេ ដូច្នេះក៏ផុសឡើងនូវកង្វះខាតអ្នកមានសមត្ថភាព និងតំរូវការវគ្គសិក្សាខាងផ្នែកការងារសង្គមកិច្ច ។ ម្យ៉ាងទៀត ក៏មានកង្វះខាតជំនាញទូទៅមួយចំនួនដែលនិយោជកកំពុងត្រូវការដូចជា ជំនាញវិភាគពិចារណា ជំនាញសរសេរ និងជំនាញដឹកនាំ ជាដើម ។

និយោជកលំបាកច្រើនណាស់ក្នុងការជ្រើសរើសបុគ្គលិកដែល សមស្រប ហើយបញ្ជាក់ពីការខកខានចំពោះកំរិតជំនាញទាប សមត្ថភាពតិចតួច ការទាមទារមិនប្រាកដនិយម និងកង្វះខាតជាទូទៅនូវលក្ខណៈត្រៀមខ្លួន អាចធ្វើការបានរបស់និស្សិតបញ្ចប់ឧត្តមសិក្សា ។ បច្ចុប្បន្ន ការបញ្ជាក់ទទួលស្គាល់នូវជំនាញ/បទពិសោធន៍ ជាចំណុចខ្លះខាតមួយចំណាស់ ហើយពួកយុវជនក៏ត្រូវយល់ដឹងអោយបានច្បាស់ថែមទៀតពីទីផ្សារពលកម្ម និងជំនាញត្រូវមានដើម្បីទទួលបានការងារ និងរក្សាការងារនោះបាន ។ កង្វះអ្នកមានជំនាញធ្វើអោយមានកំណើនបៀវត្សរ៍ និងការផ្លាស់ប្តូរបុគ្គលិកញឹកញាប់ ដោយពួកគេស្វែងរកប្រាក់បៀវត្សរ៍ខ្ពស់ និងលក្ខខណ្ឌការងារល្អថែមទៀត ។

ចំពោះបញ្ហាទីផ្សារពលកម្មជាទូទៅ និងយុវជនអត់ការងារធ្វើ គេបានលើកឡើងនូវវិធីសាស្ត្រពីរ៖ ១-បង្កើនតំរូវការជំនាញមូលដ្ឋានដោយកែលំអសន្តិសុខស្បៀង និងបំពេញតំរូវការចាំបាច់នានារបស់អ្នកក្រីក្រនៅជនបទ តាមរយៈការដកយកដឹកសិកម្ម (រួមទាំងដីនៅក្នុងសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ចផង) មកបំរើសកម្មភាពបង្កើនផលវិញ និង ២-កាត់បន្ថយបន្ទុកចំណាយពាក់ព័ន្ធនឹងការធ្វើចំណាកស្រុកទៅបរទេស និងបង្កើតយន្តការការពារខាងសង្គមកិច្ច ដើម្បីទទួលបានផលចំណេញច្រើនបំផុតពីការងារទាំងនោះ ។

បទបង្ហាញ និងការពិភាក្សា

នៅពេលអត្រាកំណើនប្រជាជនសរុប បានថយចុះមកត្រឹម ១,៩៦%/ឆ្នាំ ក្នុងប៉ុន្មានឆ្នាំនេះ ក្រុមយុវជនក្នុងអាយុពី ១៥-២៤ឆ្នាំ បានកើនឡើងតាមអត្រា ៣,២% ។ ប្រជាជនប្រហែល ២៥.០០០នាក់ បានចូលបន្ថែមក្នុងកំលាំងពលកម្មជារៀងរាល់ឆ្នាំ ។ នៅឆ្នាំ២០០៤ អត្រាយុវជនអត់ការងារធ្វើ (អ្នកអត់ធ្វើការ តែអាចធ្វើការងារបាន) នៅក្នុងពេញ គឺ ២០,១% ដែលជាចំនួនមួយគួរអោយបារម្ភ ។ អត្រាអត់ការងារធ្វើ ក្នុងក្រុមយុវជនអាយុ ១៥-១៩ឆ្នាំ មាន ២៧,៨% និងក្នុងក្រុមអាយុ២០-២៤ឆ្នាំ មាន ១៦,៦% ។ កំណើនយុវជនដែលត្រូវការឱកាសការងារ និងជំនាញសមស្រប គឺជាបញ្ហាត្រូវប្រឈមទៅទៀត ។

អត្រាយុវជនអត់ការងារធ្វើកំរិតខ្ពស់បែបនេះ អាចបណ្តាលមកពីឱកាសការងារមិនគ្រប់គ្រាន់ ធៀបនឹងកំណើនកំលាំងពលកម្ម ។ ឱកាសការងារមានកំរិតកំណត់ ជាពិសេសក្នុងវិស័យកសិកម្ម ។ ប៉ុន្តែនៅចំពោះមុខតំរូវការ

ការងារដ៏ច្រើនដូចសព្វថ្ងៃ អ្នកវិនិយោគ និងអ្នកជំនួញ នៅតែត្រូវតែរក
កង្វះខាតជំនាញដែលពួកគេត្រូវការ ។ សេវាកម្មបណ្តុះបណ្តាល និងអប់រំ
នៅទំនេរខ្សោយនៅឡើយ ហើយយុវជនជាច្រើនមិនអាចទៅចូលរួមក្នុងការ
បណ្តុះបណ្តាលបានទេ ព្រោះមានតម្លៃការចំបងក្នុងរយៈពេលខ្លីដើម្បីរកបាន
ស្បៀងអាហារ និងវត្ថុចាំបាច់ផ្សេងៗទៀត ។

ការបង្កើតការងារមិនគ្រប់គ្រាន់ អាចបណ្តាលមកពីបរិយាកាស
វិនិយោគទុនមិនអំណោយផលកាលពីមុន ទោះបីនាពេលសព្វថ្ងៃមានការ
ប្រឹងប្រែងជាច្រើនដើម្បីកែលម្អវិធាន ។ នៅជនបទមានកង្វះខាតការងារ
យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ ដែលនាំអោយប្រជាពលរដ្ឋជាច្រើនធ្វើចំណាកស្រុកទៅទីក្រុង
រឺប្រទេសផ្សេងទៀត ជាពិសេសប្រទេសថៃ ។ កម្ពុជាមានគោលនយោបាយ
ចំរូងចំរាស់មួយសំដៅរក្សាទុកព្រៃឈើដល់ ៦០% នៃផ្ទៃដីក្នុងប្រទេស ។
សំនួរមួយបានចោទឡើងថា តើរឿងនេះប្រាកដនិយមដែររឺទេ នៅពេល
ប្រជាជនជាច្រើននៅជនបទត្រូវការចិញ្ចឹមជីវិត ហើយព្រៃឈើជាច្រើនត្រូវ
ខូចខាតរួចទៅហើយនោះ ។ វាមានការដោះដូរគ្នារវាងដីព្រៃឈើ និង
ដីកសិកម្ម ។ នៅក្រោមគោលនយោបាយរក្សាទុកផ្ទៃដីព្រៃ ៦០% ដីជាច្រើន
ដែលបានបាត់បង់ព្រៃឈើទៅហើយ នៅតែមានស្ថានភាពមិនច្បាស់លាស់
ហើយដីទាំងនោះមិនបានប្រើប្រាស់អោយមានផលិតភាពទេ ដែលនាំអោយ
ខាតបង់ដល់សក្តានុពលផលិតកម្ម និងឱកាសការងារ ។

ស្របជាមួយគ្នានេះ ការទាញយកផលចំណេញពីចំណាកស្រុក
ពលករឆ្លងដែន បានជួបឧបសគ្គធ្ងន់ធ្ងរ ។ ចំណាយដើម្បីទៅធ្វើការដោយ
ស្របច្បាប់នៅថៃ វាខ្ពស់ហួសពេក ដល់ទៅ ៦០០-៧០០ដុល្លារក្នុងមនុស្សម្នាក់
ហើយត្រូវរង់ចាំពី ៣-៦ខែ រីឯការធ្វើចំណាកស្រុកមិនស្របច្បាប់អស់ចំណាយ
តែ ១០០ដុល្លារ និងត្រូវរង់ចាំតែ ៣ថ្ងៃ ។ ពលករប្រមាណ ៦០០០នាក់
បានជ្រើសយកមធ្យោបាយស្របច្បាប់ រីឯពលករជាង ១៨០.០០០នាក់ទៀត
បានប្រើមធ្យោបាយមិនស្របច្បាប់ ។ ប៉ុន្តែការធ្វើចំណាកស្រុកមិនស្របច្បាប់
មានហានិភ័យ និងទទួលបានបៀវត្សរ៍ទាប ។ នៅឆ្នាំ២០០៥ ប្រាក់ធ្វើមកអោយ
គ្រួសារមានប្រហែល ២០០លានដុល្លារ/ឆ្នាំ ។ ប្រាក់នេះអាចឡើងដល់
៥០០លានដុល្លារ/ឆ្នាំ ប្រសិនបើការធ្វើចំណាកស្រុកទៅថៃអាចគ្រប់គ្រងបាន
ប្រសើរជាងមុន (រឿតណាមទទួលបាន ៤ពាន់លានដុល្លារ ឯថៃទទួលបាន
១,៥ពាន់លានដុល្លារ) ។

ការងារនៅក្រៅប្រទេសទំនងនឹងកើនឡើងបន្តទៀត ។ ចាប់ពី
ឆ្នាំ១៩៩៨ មក កម្មករ ១០.៥៣២នាក់ ត្រូវបានបញ្ជូនដោយស្របច្បាប់ទៅ
ប្រទេសម៉ាឡេស៊ី ៣៩៨នាក់ទៅកូរ៉េខាងត្បូង និង ៦១១នាក់ទៅថៃ ។ ថៃ
បានព្យាករណ៍ថា ថៃនឹងមានឱសភាពពលកម្ម ៦លាននាក់ ក្នុងមួយរយៈពេលខ្លី
ដូច្នេះតម្រូវការពលករនៅថៃ រីឯថៃនឹងកើនឡើងថែមទៀត ។ ប្រជាពលរដ្ឋ
កម្ពុជាក៏មានឱកាសកាន់តែច្រើនដើម្បីទៅធ្វើការនៅម៉ាឡេស៊ី កូរ៉េខាងត្បូង
ជប៉ុន និង សិង្ហបុរី ផងដែរ ។ តម្រូវការនៅពេលនេះគឺ ការកាត់បន្ថយបន្ទុក
ចំណាយលើចំណាកស្រុក ជាពិសេសទៅកាន់ប្រទេសថៃ ។ ក្នុងនេះត្រូវកាត់
បន្ថយថ្លៃលិខិតឆ្លងដែនមកត្រឹម ៤០ដុល្លារ រឹតចំណង និងរយៈពេលធ្វើលិខិត
ឆ្លងដែនមកត្រឹម ១០ថ្ងៃ រឹតចំណង ។ រដ្ឋាភិបាលថៃ និងកម្ពុជា គួរកាត់បន្ថយ
ចំណាយសរុប ក្នុងការបញ្ជូនពលករទៅធ្វើការនៅថៃពី ៧០០ដុល្លារ មកត្រឹម

៣០០ដុល្លារវិញ ។ ម្យ៉ាងទៀត ត្រូវមានការយកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេសចំពោះ
នារីចំណាកស្រុក ដែលងាយទទួលរងគ្រោះដោយអំពើហិង្សា និងការជួញដូរ ។
កំណែលំអការអប់រំ និងកំរិតជំនាញ ទាមទារនូវតុល្យភាពរវាងការ
ផ្គត់ផ្គង់ និងតម្រូវការ ។ នៅឆ្នាំ២០០៧ ថៃវិកាអប់រំមានចំនួន ១៣៦លានដុល្លារ ។
ប្រជាជនតែងដោះស្រាយសន្តិសុខស្បៀង និងតម្រូវការមូលដ្ឋាន អោយបានសិន
ទើបស្វែងរកការអប់រំ ។ ដូច្នេះត្រូវមានគោលនយោបាយរឹងមាំដើម្បីបង្កើន
ប្រាក់ចំណូលអ្នកក្រ ដោយកែលម្អផលិតភាពកសិកម្ម និងការបណ្តុះបណ្តាល
វិជ្ជាជីវៈ ។ ការងារនេះតម្រូវអោយបង្កើនថវិកាជាតិ សំរាប់ការបណ្តុះ
បណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ និងកសិកម្ម ។ នៅឆ្នាំ២០០៧ ថៃវិកាបែងចែកអោយក្រសួង
កសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ មានតែ ១៥លានដុល្លារ រីឯក្រសួងការងារ
និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ៧លានដុល្លារ ប៉ុណ្ណោះ ។ ប្រាក់ចំណូលអាចកើន
ឡើងក្នុងរយៈពេលពី ១ ទៅ ២ឆ្នាំ តាមរយៈកំណែលំអផលិតភាពកសិកម្ម រឺ
ការបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ។

ការបង្កើតការងារប្រកបដោយផលិតភាព ទាមទារការកែលំអ
បរិយាកាសវិនិយោគ (ក្នុងនេះរដ្ឋាភិបាល និងធនាគារពិភពលោក កំពុងធ្វើ
ការងារដើម្បីកែលំអការសំរាប់សំរួលពាណិជ្ជកម្ម) ការកាត់បន្ថយថ្លៃថាមពល
និងដឹកជញ្ជូន និងការគិតគូរឡើងវិញពីគោលនយោបាយដីធ្លី និងព្រៃឈើ ។
ការកំណត់ព្រំដែនច្បាស់លាស់នៃដីរដ្ឋ និងព្រៃឈើ ពិតជាចាំបាច់ខ្លាំងណាស់ ។
តាមគោលការណ៍បច្ចេកទេស ផ្ទៃដីកម្ពុជា ៨០% ជាដីរបស់រដ្ឋ ។ តើទំហំនេះ
មិនធំពេកទេ? ប៉ុណ្ណកម្មសិទ្ធិ និងការកាន់កាប់ដី មិនអាចធ្វើលើដីធ្លីបានទេ
សំរាប់ប្រជាជនធម្មតា នៅពេលដែលរដ្ឋបាលព្រៃឈើនៅតែកាន់កាប់លើ ៦០%
នៃផ្ទៃដីប្រទេសកម្ពុជា ។ សម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ចដែលមិនដំណើរការ ក៏គួរតែប្តូរ
ជាសម្បទានដីសង្គមកិច្ចវិញដែរ ។

សាកលវិទ្យាល័យនានា មានមុខវិជ្ជាជាច្រើនទាក់ទងនឹងការគ្រប់គ្រង
គណនេយ្យ និងទីផ្សារ ។ ជួយទៅវិញ ជំនាញខាងការសាងសង់ផ្លូវ-ស្ពាន
ការសាងសង់អាគារ ធារាសាស្ត្រ ការជួសជុលអគ្គិសនី បំពង់ទឹក និងមេកានិក
ដែលកំពុងមានតម្រូវការយ៉ាងខ្លាំង គឺមានសិក្សាតិចតួចណាស់នៅតាមសាកល
វិទ្យាល័យ ។

ប្រជាជនវ័យក្មេងជាបញ្ហាប្រឈមផង និងជាឱកាសល្អផង ។ ដើម្បី
ធានាអោយបាននូវកំណើនខ្ពស់ក្នុងរយៈពេលមធ្យម និងវែង ត្រូវតែធ្វើការ
ផ្លាស់ប្តូរពីកំណើនផ្នែកលើធនធាន ទៅជាកំណើនផ្នែកលើជំនាញវិញ ហើយ
ក្នុងនេះ ត្រូវមានការកែលំអគុណភាពកំលាំងពលកម្ម ។ ដើម្បីសំរេចគោលដៅ
នេះ ត្រូវមានតុល្យភាពរវាង វិនិយោគលើការអប់រំរយៈពេលវែង និងវិនិយោគ
ដើម្បីបង្កើនប្រាក់ចំណូល/ជំនាញរយៈពេលខ្លី ។ វិនិយោគលើការអប់រំ
នឹងអាចផ្តល់ផលចំណេញក្នុងរយៈពេលវែង លុះត្រាតែតម្រូវការរយៈពេលខ្លី
អាចដោះស្រាយបាន ។ ដូច្នេះការពង្រឹងសន្តិសុខស្បៀង និងការបង្កើន
ប្រាក់ចំណូល តាមរយៈការកែលំអផលិតភាពដីនិងកសិកម្ម និងការបង្កើនការ
អប់រំនិងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈនិងបច្ចេកទេស មានសារៈសំខាន់ខ្លាំងណាស់ ។
ដូចនេះគួរផ្តល់ធនធានច្រើនថែមទៀតដល់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង
នេសាទ និងក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ។

ក្រុមហ៊ុន H.R. Inc. កម្ពុជា បានគូសបញ្ជាក់ថា និយោជកមានការលំបាក

ក្នុងការជ្រើសរើសធនធានមនុស្សមានសមត្ថភាពល្អ ។ អ្នកដាក់ពាក្យក្មេងៗ ជាច្រើននាក់គ្មានជំនាញទេ ហើយសព្វថ្ងៃមានកង្វះខាតអ្នកគ្រប់គ្រងសញ្ជាតិ ខ្មែរ និងអ្នកមានជំនាញគ្រប់គ្រង និងជំនាញឯកទេសផ្សេងៗទៀត ។ ការរក្សា ទុកបុគ្គលិកក៏លំបាកដែរ រីឯការផ្តល់ប្រាក់បៀវត្សរ៍ខ្ពស់វាមិនមែនដោយសារ ជំនាញខ្ពស់ទេ ប៉ុន្តែដោយសារគ្មានជំនាញផ្សេង ។ ការជ្រើសរើសជួបការ លំបាក ពីព្រោះសញ្ជាតិមិនឆ្លងបញ្ជាពីជំនាញពិតប្រាកដ ។ គ្រប់គ្នា ចង់ធ្វើជាអ្នកគ្រប់គ្រង ។ តែបច្ចុប្បន្នខ្លះខាតខ្លាំងណាស់នូវជំនាញគិតគូរវិភាគ ច្នៃប្រឌិត ។ ការធ្វើអង្កេតមួយពីតំរូវការរបស់និយោជក និងជំនាញរបស់ យុវជន រកឃើញថា យុវជន ៧៦% ពុំមានជំនាញត្រឹមត្រូវ ហើយមានតែ និយោជក ១២% ប៉ុណ្ណោះដែលពេញចិត្តនឹងសមត្ថភាពនិយោជិកខ្លួន ។

និស្សិតបញ្ចប់ការសិក្សាម្នាក់ៗចំណាយពេលជាមធ្យម ៩ខែ ដើម្បីរក បានការងារធ្វើ ។ ប៉ុន្តែសព្វថ្ងៃគេពិបាករកបានអ្នកធ្វើការដែលសកម្មគ្រប់គ្រង ។ សំរាប់ការងារជាមូលដ្ឋាន ចំណុចខ្លះខាត គឺអកប្បកិរិយាការងារល្អ ជំនាញ បច្ចេកទេស ភាសាបរទេស និងសមត្ថភាពធ្វើការសំរេចចិត្ត ។ គេលំបាក ខ្លាំងណាស់នឹងរកបានពលករមានជំនាញឯកទេស រឺអ្នកមានជំនាញវិភាគខ្ពស់ ។ នៅកំរិតអាជីព គេពិបាករកបានអ្នកមានជំនាញវិភាគ/សំរេចចិត្ត និងមាន បទពិសោធន៍ពាក់ព័ន្ធនឹងការងារ ។ ការរំពឹងទុកអំពីបៀវត្សរ៍ ជាបញ្ហាធំមួយ ដែលនាំអោយបុគ្គលិកចេញទៅធ្វើការងារផ្សេង ។

ក្រុមហ៊ុន H.R. Inc. សុំអោយបង្កើនការអប់រំនិងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ និងបច្ចេកទេស ពង្រឹងការអប់រំកំរិតខុត្តមសិក្សា/ការបណ្តុះបណ្តាលការងារ ជាបន្ត ព្រមទាំងមានការបញ្ជាក់ទទួលស្គាល់ និងការផ្តល់សញ្ញាប័ត្រដែលមានន័យ ដោយចងក្រងនឹងជំនាញ/សមត្ថភាព ។ ពួកយុវជនត្រូវស្វែងយល់ពីទិដ្ឋភាព និងការរំពឹងទុករបស់ទីផ្សារ ។ និយោជកត្រូវចំណាយពេលអោយច្រើន ដើម្បីស្វែងរកជំនាញដែលខ្លួនត្រូវការ ហើយសាកលវិទ្យាល័យត្រូវផ្តល់ជំនាញ ដែលសមស្រប និងផ្សារភ្ជាប់យុវជនទៅនឹងការងារ ។

សាកលវិទ្យាល័យបញ្ចេញសាស្ត្រ បានបង្ហាញភស្តុតាងថា និស្សិត ភាគច្រើន មិនចូលចិត្តអានសៀវភៅទេ ហើយចង់អោយសាស្ត្រចារ្យបង្កើត មេរៀនសង្ខេបអោយពួកគេ ។ ការរំកិលរូលស្តង់ដារមិនអាចជួយអ្វីច្រើនទេ ។ ការអានគឺជាកត្តាគន្លឹះនាំទៅរកជោគជ័យ ការសរសេរបានល្អ និងចំណេះដឹង ប្រសើរ ។

បច្ចុប្បន្នមានកង្វះខាតការបោះពុម្ពផ្សាយជាភាសាខ្មែរ ទាំងរឿង ប្រលោមលោក និងសៀវភៅសិក្សា ។ ដូច្នេះត្រូវប្រឹងប្រែងបោះពុម្ពផ្សាយ អោយបានច្រើនថែមទៀត ។ វត្តមានប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយផ្សេងៗ ក៏បានបន្តច បង្ហាត់ការអានសៀវភៅដែរ ។

និស្សិតជាច្រើនចូលរៀន ២-៣ មហាវិទ្យាល័យក្នុងពេលតែមួយ ដោយគិតថារៀនមួយវាមិនគ្រប់គ្រាន់ ។ ចំណុចនេះបង្ហាញថា ការអប់រំនៅ ខុត្តមសិក្សាមិនឆ្លើយតបនឹងតំរូវការទេ ។ និស្សិតដែលបានបញ្ចប់ការសិក្សា អាចមានសញ្ញាប័ត្រពីរ ប៉ុន្តែគ្មានចេះអ្វីសោះ ។ កម្មវិធីសិក្សាមានគុណភាពអន់ ហើយសាកលវិទ្យាល័យចំលង កម្មវិធីសិក្សាគ្នាទៅវិញទៅមក ។ ដូច្នេះមាន ការចាំបាច់ពិតៗដើម្បីគោរពតាមស្តង់ដារអន្តរជាតិ បំពេញតំរូវការក្នុងប្រទេស និងបន្តទីផ្សារនិស្សិតទៅនឹងទីផ្សារការងារ ។ និស្សិតភាគច្រើនចង់ធ្វើការ

ផ្នែកគ្រប់គ្រង និងគណនេយ្យ ។ សព្វថ្ងៃគ្មានការសិក្សាអ្វីសោះពីទិដ្ឋភាព ការងារ ។ តើកម្ពុជាត្រូវការអ្វី? ។ ជំនាញសំខាន់ៗជាច្រើនខ្លះខាតខ្លាំងណាស់ ដូចជា ជំនាញវិភាគ និងជំហរសកម្មគ្រប់គ្រង ដែលមិនចេះតែដើរតាមក្រោយ ការងាររហូតនោះទេ ។ ជំនាញធ្វើរបាយការណ៍ និងសរសេរ ក៏សំខាន់ខ្លាំងដូចគ្នា ប៉ុន្តែសិស្សមិនចេះសរសេរពីព្រោះពួកគេមិនចូលចិត្តអាន ។ ម្យ៉ាងទៀតក៏គ្មាន ការសិក្សាពីការងារសង្គម និងវិស័យផ្សេងទៀតដែលកំពុងមានតំរូវការដែរ ។ ការសិក្សាខាងយើងខ្ញុំ និងភាពជាអ្នកដឹកនាំ ក៏នៅខ្លះខាតដែរ ។

នាបច្ចុប្បន្ន មានសាកលវិទ្យាល័យ និងវិទ្យាស្ថានរដ្ឋ និងឯកជន ចំនួន ៦០ កំពុងដំណើរការ ។ គុណភាពអប់រំកំរិតខុត្តមសិក្សា ជាការព្រួយបារម្ភធំ ជាងគេ ។ គណៈកម្មាធិការផ្តល់ការទទួលស្គាល់របស់កម្ពុជាបានតំរូវអោយមាន ការទាមទារកំរិតចូលរៀនដើម្បីអោយមានច្បាប់ទំលាប់ និងភាពស៊ីជម្លាក់គ្នា ក្នុងវិស័យនេះ ។

សាកលវិទ្យាល័យរដ្ឋ បានទទួលយកសិស្សពូកែ ហើយសាកល វិទ្យាល័យឯកជនទទួលយកសិស្សដែលនៅសល់ពីនោះ ។ កន្លងមកមានការ ខិតខំមួយចំនួនដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាគុណភាពនិស្សិតសុំចូលរៀន ដូចជា តាមរយៈការប្រលងប្រជែងចូលរៀនជាដើម ។ ម្យ៉ាងទៀត សៀវភៅមេរៀន សុទ្ធជាភាសាអង់គ្លេស ដូច្នេះសិស្សត្រូវតែរៀនភាសាបរទេស ។

ក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ បានពិពណ៌នាពីភារកិច្ច និងការទទួលខុសត្រូវរបស់ខ្លួនក្នុងការបន្តិមុខជំនាញនៃកំលាំងពលកម្មកម្ពុជា ទៅនឹងឱកាសការងារ ព្រមទាំងបង្កើតបរិយាកាសមួយដែលក្នុងនោះ ដៃគូ ទាំងអស់បានយល់ដឹង ទទួលយក និងអនុវត្តតួនាទីរបស់ខ្លួន ។ ក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ជួយសម្របសម្រួលការប្រឹងប្រែងទូទាំងប្រទេស ដើម្បីបន្តិមុខជំនាញទៅនឹងតំរូវការ ហើយជំរុញអោយដៃគូនានា ស្វែងរក ដំណោះស្រាយអាចធ្វើបាន ដើម្បីអភិវឌ្ឍជំនាញ និងបង្កើតដៃគូថ្មីៗ ។

ក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ បានអភិវឌ្ឍការបណ្តុះ បណ្តាលជំនាញផ្នែកលើសហគមន៍ (ប្រព័ន្ធបណ្តុះបណ្តាលជំនាញប្រើប័ណ្ណ ចុះថ្លៃ) ដែលក្នុងនោះអ្នកភូមិជាង ៦០.០០០នាក់ បានអភិវឌ្ឍជំនាញរបស់ខ្លួន ដើម្បីរកចំណូលអោយបានកាន់តែច្រើននៅតំបន់ជនបទ ។ "រកចំណូលផង និងរៀនសូត្រផង" គឺជាមូលដ្ឋាននៃប្រព័ន្ធអប់រំ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ/ បច្ចេកទេសនៅទីក្រុង និងជាការឆ្លើយតបរបស់ក្រសួងការងារ និងបណ្តុះ បណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ទៅនឹងបំរែបំរួលទីផ្សារពលកម្មនៅក្នុងសេដ្ឋកិច្ចផ្លូវការ ។

ភាពអត់ការធ្វើក្នុងចំណោមសិស្ស-និស្សិត ដែលបញ្ចប់មធ្យមសិក្សា និងខុត្តមសិក្សា គឺជាបញ្ហាគួរឱ្យយូរទៀត ។ ប្រសិនបើអ្នកបញ្ចប់ការសិក្សា ទាំងនេះមានជំនាញទិដ្ឋភាព ក្រុមហ៊ុននឹងអាចជួលពួកគេ ។ សិស្សបញ្ចប់ មធ្យមសិក្សា មាន ៥៣.៥០០នាក់ នៅឆ្នាំ២០០៧/០៨ ហើយចំនួននេះ នឹងកើនដល់ ១៩០.០៥០នាក់ នៅឆ្នាំ២០១៤/១៥ ។

បច្ចុប្បន្នកម្ពុជាដល់ពេលត្រូវដោះស្រាយតំរូវការ អ្នកមានសញ្ញាប័ត្រ ដែលស្របតាមស្តង់ដារពាណិជ្ជកម្ម ។ មានប្រព័ន្ធល្អមួយគ្មានប្រយោជន៍អ្វីទេ បើសិនគ្មានអ្នកណាដឹងថាមានប្រព័ន្ធបែបនោះ ។ ក្រសួងការងារ និងបណ្តុះ បណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ មានបំណងចាប់ផ្តើមធ្វើយុទ្ធនាការយោសនាក្នុងសង្គមមួយ (តទៅទំព័រ ២០)